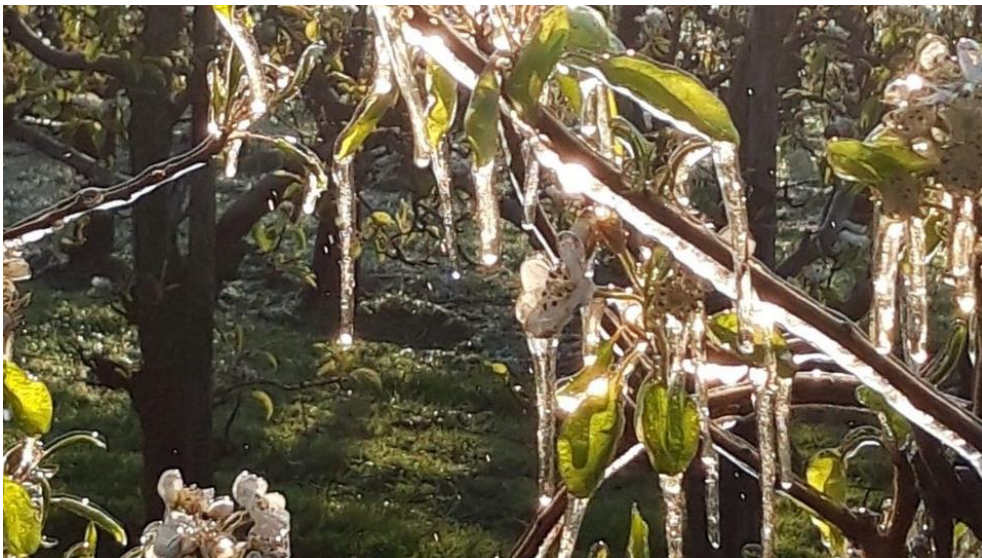

VPTZ Uden-Veghel; Jaarverslag 2020.

Titel: *Onvoorziene externe omstandigheden*

als sterven dichterbij komt

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden/Veghel

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Regio Uden/Veghel

als sterven dichterbij komt

Inhoud:

1. Visie en kernwaarde VPTZ Uden-Veghel.
2. Organisatorische situatie: Bestuur – Coördinatoren - Vrijwilligers.
3. Vrijwilligers.
4. Bestuur.
5. Coördinatoren.
6. Toekomst VPTZ Uden-Veghel.

Ten behoeve van de overzichtelijkheid maakt VPTZ in het jaarverslag een onderscheid in de periode tot en met maart en de periode vanaf april tot en met december 2020.

Want vanaf maart deden de 'onvoorziene externe omstandigheden' uit de titel van dit jaarverslag hun intrede en ontwikkelde het zich tot een pandemie met o.a. een groot effect op de organisatie van VPTZ Uden-Veghel.

1. Visie en kernwaarden VPTZ Uden-Veghel.

VPTZ Uden-Veghel wil voor diegenen in de laatste levensfase het mede mogelijk maken om thuis of op een andere plek naar keuze te overlijden, door ontlasting van de mantelzorger in samenwerking met de professionele zorg. Onze stichting stelt zich ten doel tijd, aandacht en praktische ondersteuning te bieden aan terminale patiënten en hun naasten. Vrijwilligers van VPTZ zijn getraind in het “Er zijn”; ze stellen zich ontvankelijk en zonder oordeel op voor constante afstemming en respons op de bestaande situatie. Zodat recht gedaan wordt aan de kwaliteit van leven zoals client en mantelzorg die voor ogen hebben. Een vrijwilliger voert geen medische of verpleegkundige handelingen uit. De nadruk ligt op ondersteuning in de nachturen, maar in overleg is dit ook tijdens de dag of avond mogelijk.

2. Organisatorische situatie; Bestuur – Coördinatoren - Vrijwilligers.

In 1993 is de VPTZ Uden-Veghel, naar een landelijk voorbeeld, opgericht door Toos van Nimwegen. Tot 2000 heeft Toos de functie van beleidscoördinator bekleed. Daarna is haar taak tot 2018 ingevuld door Will Lenders. Zij hebben het fundament van de huidige organisatie gelegd.

Vrijwillige functies:

1. Bestuur:

Voorzitter: Wiebe Oosten.

Penningmeester: Jet Keetels. Per 1 januari 2021 is Jets bestuursfunctie vacant.

Secretaris: Hedwig Baken.

2. Overige vrijwilligers:

Administratief vrijwilligers: 2 personen tot juli 2020. Resterend 1 persoon en de andere vacature is vacant.

ICT/telefonie: 1 persoon.

PR-medewerker: 1 persoon tot oktober 2020. Vacature is vacant.

Vrijwilligers in de terminale zorg: gemiddeld 16 personen.

Functies met arbeidscontract in deeltijd:

1. Coördinatoren:

Paula Willems met een arbeidscontract van 16 uur p/week en Ingrid Kanters met een arbeidscontract van 12 uur p/week tot 1 maart 2020. Per 1 maart is Ingrid opgevolgd door Miriam Theiner voor 16 uur p/week.

2. Beleidscoördinator:

Angelie van de Crommert (palliatief verpleegkundige) met een arbeidscontract van 16 uur p/week.

3. Vrijwilligers.

Het verzorgingsgebied van VPTZ Uden-Veghel bestaat uit de woonplaatsen: Uden, Volkel, Odiliapeel, Zeeland, Boekel, Venhorst, Handel, Erp, Boerdonk, Keldonk, Vorstenbosch, Heeswijk-Dinther, Loosbroek, Veghel, Zijtaart, Eerde, Nijnsel, Olland en Sint-Oedenrode. De vrijwilligers kunnen in alle plaatsen ingezet worden en maken hierbij gebruik van eigen vervoer waarvoor ze een kilometervergoeding ontvangen.

Aantal inzetten per gemeente:

Uden:	19 inzetten.
Meierijstad:	28 inzetten.
Boekel:	6 inzetten.
Zeeland (gemeente Landerd):	1 inzet.
Heeswijk-Dinther, Loosbroek en Vorstenbosch (gemeente Bernheze):	0 inzetten.

Per zes weken leveren de VPTZ-vrijwilligers hun persoonlijke beschikbaarheidsrooster in met de nachten waarop ze in de komende periode beschikbaar zijn voor VPTZ. Op de dag van beschikbaarheid dienen ze makkelijk via app of telefoon bereikbaar te zijn voor de coördinator zodat een nieuwe inzet efficiënt en nog dezelfde nacht kan starten als dit gewenst is.

Specificatie nacht- en daguren.

Dagdelen:	13x	Aantal uren:	52 uur.
Nachten:	224x	Aantal uren:	1792 uur.

VPTZ Uden-Veghel heeft de nadruk van de vrijwillige inzet op de thuissituatie liggen. Door de beperkingen en bezoekverboden in intramurale instellingen hebben daar in 2020 geen aanvragen plaats gevonden.

Locatie van inzet:

Thuis:	54
Verzorgingshuis:	0
Hospice:	0
Anders:	0

Werving nieuwe vrijwilligers.

VPTZ Uden-Veghel probeert door gerichte werving nieuwe vrijwilligers voor de nacht- en dagzorg te interesseren en te motiveren. Dit gebeurt door het plaatsen van advertenties, artikelen in plaatselijke weekbladen, mondelinge reclame, verzorgen van workshops of

presentaties en via de website. Vanaf maart is deze gerichte werving geheel gestaakt. Op facebook is VPTZ blijven posten over grote en kleine gebeurtenissen die betrekking hadden op VPTZ Uden-Veghel. Gemiddeld hebben we hier ruim 70 volgers en worden we regelmatig gedeeld met positieve likes.

Aspirant vrijwilligers ontvangen na een telefonische kennismaking met de coördinator een informatieve mail over vrijwilligerswerk bij VPTZ. Indien de interesse gewekt blijft, wordt een afspraak gemaakt voor een kennismakings- en selectiegesprek met een coördinator. Tot maart hebben twee geïnteresseerden informatie opgevraagd bij VPTZ Uden-Veghel. Tijdens de telefonische kennismaking bleek het vrijwilligerswerk toch niet te matchen. Sinds maart heeft helaas niemand meer informatie opgevraagd voor vrijwilligerswerk bij VPTZ.

Jubilea.

VPTZ is trots op de diverse vrijwilligers die zich reeds voor lange tijd inzetten, waardoor er sprake is van een vertrouwde samenwerking waarin gebruik gemaakt kan worden van een flinke dosis ervaring. Vijf vrijwilligers ontvingen een attentie voor hun meerjarige inzet.

Gevierde samenwerkingsverbanden:

Eén dag-vrijwilliger	20 jaar
Eén nacht-vrijwilliger	15 jaar
Eén nacht-vrijwilliger	5 jaar
Twee administratief vrijwilligers	5 jaar

Stoppende vrijwilligers.

Jaarlijks besluiten vrijwilligers om te stoppen bij VPTZ. Maar dit jaar veroorzaakte de pandemie met de inmiddels bekende gezondheidsrisico's en de onbekende vooruitzichten op de ontwikkeling van een vaccin veel terechte twijfel bij de oudste leeftijdsgroep onder onze vrijwilligers. Hierdoor namen in de maanden mei tot en met juli drie vrijwilligers, ouder dan 75 jaar, afscheid. Tegelijkertijd kreeg een administratief vrijwilliger de kans om in haar woonplaats nieuw vrijwilligerswerk te starten.

In september en oktober namen we nog afscheid van een administratief PR-medewerkster en een nacht-vrijwilliger die al geruime tijd niet meer beschikbaar was. Beiden konden het vrijwilligerswerk niet meer op de juiste manier combineren met hun persoonlijke omstandigheden.

Gestopte vrijwilligers:

Vrijwilligers voor de terminale zorg:	4 personen.
Vrijwilligers voor de administratie :	2 personen.

Wijzigingen in de beschikbaarheid van VPTZ-vrijwilligers vanaf maart 2020.

Vanaf medio maart nam de uitbraak en verspreiding van het Covid-19-virus ongekende vormen aan. In het bijzonder binnen dit VPTZ-verzorgingsgebied met ziekenhuis Bernhoven als bekende landelijke brandhaard. De voorschriften tijdens deze crisis vanuit het RIVM en de landelijke VPTZ waren leidend in de beslissingen die VPTZ Uden-Veghel nam.

Op 9 maart hebben het bestuur en coördinatoren van VPTZ Uden-Veghel de vrijwilligers de keuze laten maken tussen niet meer beschikbaar kunnen of willen zijn of om nog wel beschikbaar te blijven volgens de voorschriften van het RIVM. Vrijwilligers hebben in tegenstelling tot zorgprofessionals geen zorgplicht.

De vrijwilligers die zich voorlopig niet beschikbaar wilden stellen, hadden ieder een medische- en/of persoonlijke reden. Alle vrijwilligers maakten deze keuze met pijn in het hart.

VPTZ Uden-Veghel nam in dezelfde periode het besluit om geen inzet bij corona-verdachte of corona-positieve omstandigheden te verzorgen. Vanaf dit moment was het aantal beschikbare vrijwilligers gereduceerd tot 7 personen.

De beschikbare vrijwilligers dienden in korte tijd én op afstand via mail of beeld geïnstrueerd te worden over de nieuwe voorschriften van het RIVM met betrekking tot handhygiëne en andere gedragsafspraken met betrekking tot niezen en hoesten, dragen van persoonlijk beschermingsmateriaal en het houden van voldoende afstand. Juist bij dit vrijwilligerswerk met zoveel nadruk op de menselijke nabijheid dienden deze vrijwilligers nu vorm te geven aan een werkwijze op 1,5 meter afstand, afgewisseld met momenten van persoonlijke zorg waarbij juist beweging binnen deze 1,5 meter noodzakelijk is. Tevens moesten ze alert zijn op mogelijk besmettingsgevaar in de thuissituatie door de mantelzorger(s) evenals de nieuwe ervaring met mantelzorgers die de vrijwilliger als een mogelijke bron van infectie zouden kunnen benaderen. En ze moesten hun eigen gezondheid voortdurend scannen, want bij klachten of twijfel op besmetting dienden zij zich ziek te melden en werden ze tijdelijk uit de beschikbaarheid voor VPTZ gehaald. In de beginfase waren nog geen testmethoden op corona beschikbaar. Toen deze beschikbaar werden voor zorgpersoneel, kregen vrijwilligers van VPTZ eveneens voorrang op deze tests. Eén vrijwilliger heeft hier gebruik van moeten maken. Later was er voor de vrijwilligers voldoende testcapaciteit beschikbaar.

Vanaf 12 maart werd het verplicht om zoveel mogelijk vanuit huis te werken. Dit had verstrekkende gevolgen voor onze administratief vrijwilligers. Zij zijn sinds de coronacrisis bereid om op toerbeurt zonder collega op kantoor te komen werken of om met gebruik van een VPTZ-laptop thuis te werken. Dit heeft voor hen een grote verandering in de beleving van het administratief vrijwilligerswerk tot gevolg. Hun motivatie is gelukkig onveranderd gebleven. De betekenis van de vrijwillige administratieve krachten binnen VPTZ Uden-Veghel mag niet onderschat worden: Administratieve registratie, terugkerende onkostenvergoedingen, de inrichting, update en onderhoud/vervanging van de soft- en hardware/telefonie/website en de Public Relations taken zijn geheel in handen van vrijwilligers. Zij dragen in belangrijke mate toe aan lage personeelskosten ten gunste van de financiële positie van VPTZ Uden-Veghel.

Helaas werd VPTZ in 2020 geconfronteerd met twee stoppende administratief vrijwilligers. Hun taken dienden daarna te worden verdeeld over de andere administratief vrijwilligers en de coördinatoren omdat door corona de werving van vrijwilligers stagneerde.

Tijdelijk niet-beschikbare vrijwilligers per april 2020:	8 personen.
Resterende beschikbare vrijwilligers per april 2020:	7 personen.

Basisscholing.

Eind maart stond de aanvang van de basisscholing gepland voor één nieuwe nachtvrijwilliger en de nieuwe coördinator die per 1 maart in dienst trad. Inclusief stage op de palliatieve unit Goudsbloem en een training door de ergocoach van BrabantZorg locatie de Watersteeg, die jaarlijks bereid zijn om belangeloos deze stage c.q. training te verzorgen. Door de pandemie is deze basisscholing geannuleerd en in 2020 heeft zich niet meer de mogelijkheid voorgedaan om deze basisscholing opnieuw in te plannen.

Voor de nieuwe coördinator Miriam is een verkorte basisscholing via Teamviewer uitgevoerd en coördinator Paula is ter bijscholing aangesloten.

Binnen de basisscholing en nascholing wordt ruimschoots aandacht besteedt aan de ziektebeelden die zich binnen de palliatieve terminale zorg presenteren. In de praktijk dienden onderstaande ziektebeelden zich aan.

Ziektebeeld bij inzet:	
Kanker:	35 cliënten.
COPD:	1 cliënten.
Hartfalen:	3 cliënten.
Dementie:	3 cliënten.
Anders:	12 cliënten.

De meeste aandacht in de basisscholing gaat uit naar het 'Er zijn' waarmee de vrijwilliger in staat wordt gesteld om oordeelvrij te kunnen bijdragen aan de realisatie van kwaliteit van leven in de laatste levensfase zoals die bij de client en mantelzorger past. Ze komen in aanraking met diverse situaties gedurende korte- en langere perioden.

Aantal hulpvragen met onderscheid in geslacht.	
Mannen:	28 personen.
Vrouwen:	26 personen.

Leeftijdsopbouw van cliënten.

< 40 jaar:	0 persoon.
41-60 jaar:	03 cliënten.
61-80 jaar:	22 cliënten.
> 81 jaar:	29 cliënten.

Duur van de inzet:

< 1 week:	36 inzetten.
1 week tot 1 maand:	14 inzetten.
1 tot 3 maanden:	04 inzetten.
> 3 maanden:	geen inzetten.
Gemiddeld aantal dagen van inzet:	12 dagen.

Bijscholing en persoonlijke ontwikkeling.

In navolging van het kwaliteitskompas van de landelijke VPTZ hecht VPTZ Uden-Veghel er waarde aan om een lerende houding bij de vrijwilligers in de terminale inzet te stimuleren. Dit is ook opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst die een vrijwilliger ondertekent voor aanvang van de werkzaamheden in de praktijk. Tevens sluit het aan bij de motivatie van vrijwilligers die toenemend op zoek zijn naar constante ontwikkeling in hun vrijwilligersfunctie.

a. Vrijwilligersbijeenkomsten.

De vrijwilligers worden 6x p/jaar uitgenodigd voor een vrijwilligersbijeenkomst van één dagdeel. Hier worden organisatorische zaken besproken. Tevens is de casuïstiekbespreking een vast onderdeel van de bijeenkomst. Door evaluatie van- en reflectie op het eigen handelen worden hier in groepsverband alle inzetten van de afgelopen periode besproken. De bedoeling is dat men hier van elkaar leert. De kennis over palliatieve terminale zorg wordt opgefrist met steeds terugkerende aandacht voor het "Er zijn" uit de visie en kernwaarden van de VPTZ. De vrijwilligersbijeenkomst van januari heeft zonder beperkingen plaats gevonden. Vanaf maart tot juni zijn de bijeenkomsten geannuleerd. Op 29 juni en 7 september hebben de enige fysieke bijeenkomsten plaats gevonden op 1,5 meter afstand met een maximum van 15 deelnemers in de ontmoetingsruimte van de Protestantse kerk te Veghel. Daarna hebben er door de restricties geen fysieke bijeenkomsten meer plaats kunnen vinden.

b. Themadag en vrijwilligersbijeenkomst.

Tweemaal per jaar wordt een vrijwilligersbijeenkomst uitgebreid met een thema gedurende het eerste dagdeel. Het thema is bedoeld als bijscholing. Het tweede dagdeel wordt dan ingericht voor ontspanning en vermaak van de vrijwilligers als dank voor hun inzet. De kosten hiervan worden betaald uit ontvangen giften van families en sponsors. In maart 2020 stond het thema "Grenzen stellen" gepland met medewerking van Sesam academie en een gespecialiseerd kwaliteitsverpleegkundige uit de thuiszorg. Na een lunch stond er een

actief buitenprogramma op het programma. De reden waarom dit alles geannuleerd is, is inmiddels bekend.

a en b. Nieuwsbrieven.

Door de annulering van voornoemde bijeenkomsten ten gevolge van de pandemie zou een wezenlijk onderdeel voor de vrijwilligers van VPTZ vervallen. De 6-wekelijkse bijeenkomsten zijn immers een belangrijk smeermiddel in de contacten tussen vrijwilligers, bestuursvoorzitter en coördinatoren.

Bestuur en coördinatoren hebben daarom direct in maart besloten om deze belangrijke verbindingsfactor tijdelijk te gaan vervangen door de samenstelling en distributie van een schriftelijke nieuwsbrief. Op 2 april ging de eerste nieuwsbrief richting vrijwilligers en bestuur. Over 2020 zouden er nog acht nieuwsbrieven parallel met de geplande vrijwilligersbijeenkomsten volgen, met als klapper de tiende versie in de vorm van een 'Kerstglossy'. Deze speciale en luxere versie werd tegelijk met het kerstpakket voor de vrijwilligers en bestuur uitgedeeld. Het was een mix tussen VPTZ-nieuws, PR en kennismaking met de werkwijze van VPTZ Uden-Veghel naast de jaarlijkse herdenking van de overleden cliënten en ontspanning. Uiteindelijk is deze versie als PR-materiaal verspreid binnen ons professioneel netwerk van huisartsen, thuiszorg- en palliatieve organisaties. Op de geplande themadag in oktober werd er naast de nieuwsbrief nog een attentie uitgedeeld aan de vrijwilligers en bestuur. Deze attentie werd betaald uit giften van donateurs en mantelzorgers. Deze ontplooidde activiteiten tijdens de coronacrisis leverden de waardering en verbinding op die essentieel zijn voor het goed functioneren van de organisatie.

c. Werkoverleg administratief vrijwilligers. Dit staat normaliter 1x per kwartaal gepland met de beleidscoördinator. Het heeft door de pandemie niet fysiek plaats gevonden.

d. Landelijke bijscholing.

De vrijwilligers die langer dan één jaar werkzaam zijn bij VPTZ Uden-Veghel worden uitgenodigd om voortaan jaarlijks een landelijke scholing bij VPTZ Nederland te volgen. Op advies van VPTZ Nederland is het raadzaam om tijdens de eerste vier jaren als vrijwilliger een vastgesteld moduleprogramma te volgen. In dit programma worden onderwerpen uit de basisscholing verder uitgediept. Hierna is de vrijwilliger vrij om de onderwerpen van scholing te kiezen.

Na de scholing wordt de inhoud kort tijdens de vrijwilligersbijeenkomst met elkaar geëvalueerd. Zodat alle betrokkenen op deze manier geïnspireerd blijven. Bij aandachtspunten kan de coördinator het terugkoppelen met de landelijke organisatie. Tegelijkertijd zorgt het voor een positieve cohesie tussen de vrijwilligers die gezamenlijk een module van twee- of meer dagdelen volgen. Het biedt de kans om met elkaar werkervaringen te delen en elkaar persoonlijk beter te leren kennen.

Overzicht van gevolgde landelijke VPTZ-trainingen door in totaal 11 vrijwilligers:

Door de pandemie heeft het tot medio 2020 geduurd voordat de trainingen corona-proof en fysiek weer mogelijk waren. Andere trainingen zijn geannuleerd of zijn via Zoom gegeven.

Module 1 Afstemming op de ander.	3 vrijwilligers.	November 2020.
Module 2 Balans in verlies.	2 vrijwilligers.	Februari 2020.
Module 4 Waarden en normen en je eigen persoonlijkheid.	1 vrijwilliger.	Oktober 2020.
Module 8 Ik en mijn ikken.	2 vrijwilligers.	Februari 2020.
Module 13 Zorgvuldig signaleren, werken met aandacht.	3 vrijwilligers.	Begin maart 2020.

e. Jaargesprekken.

Minsten éénmaal per jaar worden onze vrijwilligers uitgenodigd voor een jaargesprek. Hierin wordt hun inzet en betrokkenheid van het afgelopen jaar geëvalueerd en hun ontwikkelingen of aandachtspunten voor het komende jaar besproken. De inhoud van de te bespreken onderwerpen zijn geactualiseerd. Na één jaar ervaring als vrijwilliger wordt de vrijwilligers gevraagd of ze voortaan ook in een GGZ-instelling, een intramurale instelling of bij een inzet bij een persoon met een verstandelijke beperking (Dichterbij) ingezet willen worden en of de stof uit de basisscholing voldoende aansluit op de praktijk. De eerste jaargesprekken stonden in februari gepland en zijn door Corona uiteindelijk allemaal geannuleerd.

Toen vanaf eind maart de vrijwilligersgroep in een beschikbaar- en niet beschikbaar deel was opgesplitst vond VPTZ Uden-Veghel het vooral belangrijk om laagdrempelig open te staan voor het gesprek tussen de coördinator en de vrijwilliger.

Met de beschikbare vrijwilligers werd gesproken over hun persoonlijke- en organisatorische ervaringen met de daarbij horende vragen en twijfels in deze nieuwe omstandigheden. Voor de niet-beschikbare vrijwilligers zocht de VPTZ met tussenpozen actief contact om een ervaring van verbinding in stand te houden. Via telefoon, mail of app bleven de coördinatoren op de hoogte van ieders persoonlijke afwegingen en omstandigheden. In deze contacten probeerde de VPTZ vooral goed te luisteren en af te stemmen op de vrijwilliger. Met betrekking tot organisatorische vragen of opmerkingen zocht VPTZ Uden-Veghel de oplossingen in de voorschriften van het RIVM en de adviezen en deskundigheid van de landelijke VPTZ.

Gerealiseerde inzetten 2020.

De termen uit het onderstaande overzicht verdienen enige toelichting.

- a) Inventarisatie van een aanvraag zonder intakegesprek. Dit zijn de aanvragen waarbij de professional en/of mantelzorg zich aan het oriënteren zijn of een inschakeling van VPTZ in de situatie past. Men zoekt contact voor aanvullende informatie bij de coördinator van VPTZ. Men is zich dan vaak op hetzelfde moment aan het oriënteren naar andere oplossingen of uitbreiding van de thuiszorg. Of de client/mantelzorg twijfelen over het toelaten van nog meer en nieuwe (vrijwillige) hulpverleners in relatie tot hun eigen draagkracht. De coördinator zal, afhankelijk van de situatie, een advies over de mogelijkheden geven.
- b) Definitieve aanvraag gevolgd door een intakegesprek met inzet. Dit volgt op a) of wordt rechtstreeks als een definitieve aanvraag door professional of mantelzorger bij de coördinator van VPTZ geplaatst. De coördinator verzamelt de benodigde gegevens voor de aanvraag gevolgd door het intakegesprek aan de hand van de vier domeinen uit de palliatieve zorg. De coördinator roostert de beschikbare vrijwilligers voor de komende periode in en informeert de vrijwilliger over de omstandigheden zodat de inzet, vaak dezelfde- of volgende nacht, kan starten.
- c) Definitieve aanvraag gevolgd door intakegesprek met overlijden voor inzet. Organisatie zoals onder b) wordt hetzelfde uitgevoerd, echter de client in kwestie overlijdt voor aankomst van de vrijwilliger, waardoor een inzet niet meer nodig is.

Overzicht van aanvragen voor zorg door VPTZ:	
Inventarisatie van een aanvraag zonder intakegesprek:	15x
Definitieve aanvraag gevolgd door intakegesprek met inzet:	54x
Definitieve aanvraag gevolgd door intakegesprek met overlijden voor inzet:	02x
Totaal aantal mutaties rondom aanvragen:	71x
Aantal inzetten januari t/m maart 2020:	13x
Aantal inzetten april t/m december 2020:	41x
Totaal gerealiseerde inzetten 2020:	54x
Reductie aantal inzetten ten opzichte van 2019 t.g.v. corona.	40%

Tot medio maart realiseerde VPTZ 13 inzetten met 15 vrijwilligers voor de terminale inzet. In maart zijn alleen nog drie aanvragen bij een coronapositieve client geplaatst. In deze fase waren dit schrijnende omstandigheden waarvoor VPTZ in normale omstandigheden graag iets had willen en kunnen betekenen. Huisartsen en thuiszorgorganisaties waren inmiddels geïnformeerd dat VPTZ geen inzet zou verzorgen in coronapositieve of -verdachte situaties.

Vanaf april kwamen de aanvragen weer op gang. Van april tot en met december zouden de nieuwe aanvragen door gemiddeld 7 beschikbare vrijwilligers verzorgd worden. De reductie van ruim 40% in het aantal inzetten t.o.v. voorgaande jaren had verschillende redenen: Geen inzet in coronaverdachte of -positieve omstandigheden. Een verhoogd sterftcijfer in het voorjaar van 2020 door corona. Door terughoudendheid van cliënt en mantelzorg om vrijwilligers van VPTZ bij de zorg te betrekken om nieuwe besmettingskansen te voorkomen. En minder vraag naar zorg omdat meer mantelzorgers door corona thuis werkten en hierdoor flexibeler waren in de invulling van hun mantelzorgtijden. Uit onderzoek door de landelijke VPTZ in de beginperiode van de coronacrisis, zag het zorglandschap er voor de terminale thuiszorg door VPTZ plotseling heel anders uit:

Totaal aantal terminale thuiszorgorganisaties binnen landelijke VPTZ:	126
Gestopte terminale thuiszorgorganisaties door corona:	44% - 55
Continuering terminale thuiszorg na corona:	43% - 54
Continuering organisatie zonder inzetten:	6%
Afhandeling lopende inzetten; staken nieuwe aanvragen:	7%

4. Bestuur.

In 2020 was er zesmaal een bestuursvergadering belegd. Twee ervan hebben fysiek plaats gevonden tussen het voltallige bestuur en de coördinatoren. De andere bestuursvergaderingen hebben alleen via telefoon of fysiek tussen de voorzitter en beleidscoördinator plaats gevonden.

In januari heeft de bestuursvoorzitter de selectie en de sollicitatiegesprekken ondersteund en heeft het bestuur als werkgever per 1 maart een nieuwe coördinator in dienst genomen. De bestuursvoorzitter zou een actieve rol spelen in de kwaliteitsaudit die eerst in maart en vervolgens in november door het Palliatief netwerk gepland stond. Beide keren zijn door corona geannuleerd. De voorzitter sloot waar mogelijk bij vrijwilligersbijeenkomsten aan of schreef een tekst voor de nieuwsbrief. Regelmatig voert hij tussentijds overleg met de coördinatoren.

De secretaris verzorgt de administratie en de organisatie van de landelijke scholingsactiviteiten. Zij verzorgt de verslaglegging van de bestuursvergaderingen en stelt het kerstpakket voor de vrijwilligers samen. De penningmeester stelt het financieel jaarverslag samen en verzorgt de financiële bedrijfsvoering inclusief de subsidie- en registratie-aanvraag van de landelijke VPTZ. Medio 2020 gaf de penningmeester aan om per 1 januari 2021 om persoonlijke redenen te stoppen zodat er nog voldoende tijd restte om vervanging voor deze functie te zoeken.

Het bestuur heeft zich afgelopen jaar speciaal toegelegd op de nieuwe taak- en functieomschrijving van de bestuursfuncties met actualisering van bestaande afspraken. Daarbij hebben ze een nieuwe en vereenvoudigde methode ontwikkeld voor de vaststelling van de compensatie-uren voor de coördinatoren. Het bestuur streeft een laagdrempelige samenwerking met de coördinatoren en vrijwilligers na. Wekelijks ontvangen zij het verslag van het coördinatorenoverleg.

In het najaar is, dankzij interventie van een vrijwilliger, een vervanger voor de penningmeester gevonden. Henk van den Brand zal vanaf 1 januari 2021 door Jet Keetels ingewerkt worden.

5. Coördinatoren.

Door de beëindiging van de arbeidsovereenkomst per 1 maart van Ingrid Kanters hebben de twee andere coördinatoren van medio januari tot eind april beurtelings de bereikbare diensten gedraaid en de lopende werkzaamheden met twee personen uitgevoerd. Per 1 maart is Miriam Theiner als derde parttime coördinator gestart met haar werkervaring als kinderverpleegkundige, coördinator van vrijwilligers bij de Wereldwinkel en de laatste 15 jaar met werkervaring als ambulante begeleider binnen Dichterbij/Unik.

Helaas overleed op 7 maart de eerste corona patiënt in Meierijstad en het vervolg is geschiedenis. Dit betekende voor Miriam een inwerkperiode met grote beperkingen zoals het verplicht thuis werken en veel contacten via beeldbellen en via Zoom/Teams. Miriam moest direct meebewegen in een schakelende organisatie en heeft hierdoor diverse leerdoelen nog steeds niet of pas veel later kunnen afronden. In de zomerperiode kon ze met haar collega's weer samenwerken op kantoor en werd het 'learning on the job' weer mogelijk. Ook de kennismaking tussen haar en de vrijwilligers is vertraagd verlopen. Gelukkig was de match tussen Miriam, de coördinatoren en de organisatie er snel en wilde Miriam na haar proefperiode graag bij VPTZ werkzaam blijven.

Vanaf medio maart moest de werkwijze van VPTZ aangepast worden ten gevolge van de pandemie. Zonder in detail te treden, volgt hier een opsomming van methodes die aangepast moesten worden: staken fysieke intakegesprekken, starten telefonische intakegesprekken, introductie telefonische begeleiding in de nachten door de coördinatoren bij positieve- of verdachte coronacliënten/mantelzorg, keuze om geen inzet bij coronapositieve of -verdachte situaties meer te starten en de bijbehorende communicatie met de professionals, keuzemoment aan de vrijwilligers om beschikbaar te blijven of niet, reorganisatie van de beschikbare vrijwilligers en communicatie over voortdurende wijzigingen in de omstandigheden, aandacht voor verbinding met de niet-beschikbare vrijwilligers, annulering vrijwilligers- en themabijeenkomsten, start samenstelling nieuwsbrieven en alternatieve manieren om themadagen onder de aandacht van de vrijwilligers te brengen. Daarnaast werden reguliere organisatorische zaken aangepast en geactualiseerd: Vereenvoudiging urenregistratie coördinatoren, enquêtes- en administratie thuiszorgorganisaties, aanpassingen website www.svptz.nl en verbetering van de specificatie bij de diverse soorten aanvragen.

Een aanvraag kan door diverse personen of organisaties bij de coördinator worden geplaatst. De coördinator zal aanvullende vragen over de situatie stellen om iedere specifieke situatie zorgvuldig in kaart te brengen zodat de vrijwilliger optimaal kan functioneren.

Herkomst van personen en organisaties die een inzet aanvragen:

Cliënt/mantelzorger:	7
Thuiszorgorganisatie:	46
Huisarts:	0
Anders:	1

Gedurende de inzet verzorgen de coördinatoren de begeleiding van de vrijwilliger. Na iedere inzet voeren de coördinatoren een telefonische evaluatie met de vrijwilliger uit. Op deze manier wordt de vrijwilliger de mogelijkheid geboden om over de situatie te praten en in de gelegenheid gesteld tot zelfreflectie in relatie met de uitgangspunten van VPTZ. Tevens kan de coördinator hier aandachtspunten signaleren die overleg met de professionele zorg behoeven voor een optimalisatie van de palliatieve zorg.

De redenen tot afsluiting van een inzet staan hieronder samengevat.

Reden van afsluiting:

Overlijden:	39 cliënten.
Opname hospice:	05 cliënten.
Herziening terminale fase:	03 cliënten.
Overschakeling naar 24-uurszorg:	03 cliënten.
Overdracht naar familie:	03 cliënten.
Opname verpleeghuis. :	01 cliënt.

Onderstaande activiteiten van de coördinatoren worden nader toegelicht:

Kwaliteitsaudit.

Iedere vijf jaar wordt VPTZ Uden-Veghel geauditeerd op kwaliteit aan de hand van de zelfevaluatie voor VPTZ vanuit het kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland. Deze zou worden uitgevoerd onder leiding van Lucia van Iersel, beleidsmedewerker van het Palliatief netwerk Oss-Meierijstad-Uden. De audit stond eind maart gepland en er zouden interviews plaats vinden met een ervaren- en kort ervaren vrijwilliger, de bestuursvoorzitter en de beleidscoördinator. De reden van de verplaatste eerste bijeenkomst en tweede bijeenkomst naar november is bekend.

Gedurende 2020 heeft de landelijke VPTZ een kwaliteitsvisie gepresenteerd. Eind 2020 kreeg VPTZ Uden-Veghel, in goed overleg met het Palliatief netwerk, de mogelijkheid om voorjaar 2021 aan te sluiten bij het pilotproject "Lerend netwerk" van VPTZ Nederland. Door middel van zelfevaluatie en collegiale visitatie vindt een interne toetsing plaats. De verwachting is dat deze vorm beter aansluit bij de werkzaamheden van de VPTZ.

Samenwerking thuiszorgorganisaties.

In de praktijk lijkt er bij thuiszorgteams behoefte te bestaan naar een presentatie over de werkwijze van VPTZ. In januari is één presentatie bij Pantein Uden gegeven. Meerdere thuiszorgorganisaties stonden op de planning voor een presentatie.

In concept staat een nieuwe tekstversie voor de samenwerkingsovereenkomsten tussen VPTZ en de thuiszorg- en overige professionele organisaties klaar. Een laatste toetsing zou de kwaliteitsaudit zijn. Als dit in 2021 gerealiseerd is, worden alle thuiszorg- en professionele organisaties met een samenwerkingsovereenkomst benaderd voor vervanging van de huidige samenwerkingsovereenkomst.

Najaar 2020 verstuurde de VPTZ Uden-Veghel de jaarlijkse enquêtes. Dit jaar waren de vragen toegespitst op corona en wijziging van de werkomstandigheden door corona. Tevens over de website/info voor professionals van VPTZ Uden-Veghel. De website blijkt vooral nog onbekend te zijn en hiermee is dit onderdeel voor verbetering vatbaar.

Samenwerking GGZ Oost Brabant.

Zomer 2020 is het pilotproject van samenwerking tussen VPTZ en GGZ-locatie Huize Padua uitgebreid naar de locatie Joseph Staete in Veghel. Tijdens de themadag in september was een lezing door verpleegkundig specialist GGZ John Castelijns georganiseerd evenals een rondleiding voor vrijwilligers en coördinatoren op deze locatie. Helaas is dit wederom geannuleerd. In samenwerking met John is de basisscholing en achtergrondinformatie voor onze vrijwilligers met betrekking tot psychiatrische ziektebeelden geactualiseerd.

Landelijke VPTZ.

Gedurende de pandemie heeft de landelijke VPTZ veel ondersteuning geboden aan haar lidorganisaties rondom wijzigingen die elkaar snel opvolgden vanwege Covid-19. Door enquêtes werd er snel inzicht gegeven over nieuwe werkwijzen en besluiten van andere VPTZ lidorganisaties. Ruim 50% staakten vanaf maart de (nieuwe) inzetten. Het bestuur en coördinatoren van VPTZ Uden-Veghel wilden juist in deze periode van oversterfte zoveel als mogelijk behulpzaam blijven: onze belangrijkste drijfveer was om als organisatie die werkzaam is in de terminale fase van het leven zich nu niet terug te trekken maar juist naar oplossingen te zoeken om van betekenis te blijven in deze exceptionele omstandigheden.

Onderzoek en training.

De (beleid)coördinatoren hebben deelgenomen aan de volgende onderzoeken en training:

1) Digitale focusgroep in het kader van onderzoeksproject "Kwaliteit van de vrijwillige palliatieve zorg: de coördinator in beeld". Doel van het project was om in het kader van de voortdurende kwaliteitsverbetering van de palliatieve zorg, inzicht te krijgen in de lastige morele situaties waar coördinatoren in de vrijwillige palliatieve zorg mee te maken hebben en hun ondersteuningsbehoeften hierbij. Via Teams hebben twee sessies met collega-coördinatoren plaats gevonden onder leiding van Ben Vrugink (onderzoeksleider/geestelijk verzorger). Het project was gefinancierd door Roparun.

2) "Gesprek over kwaliteit". Zoommeting met Anke Visser (coördinator kwaliteit landelijke VPTZ) met collega-coördinatoren over de introductie van het kwaliteitskompas en visie op kwaliteit van VPTZ-organisaties.

3) Paula was aangemeld voor de training 'Omgaan met levensvragen' door het Centrum voor Levensvragen (onderdeel van het Palliatief netwerk). Door de pandemie heeft het niet plaats gevonden en wordt het verplaatst naar eind 2021.

Palliatief Netwerk Oss-Meierijstad-Uden.

De casuïstiekbesprekingen die tweemaal per jaar plaats vinden en toegankelijk zijn voor VPTZ-coördinatoren, -vrijwilligers en -bestuur, zijn geannuleerd. Het overleg met de contactpersonen dat driemaal per jaar gepland staat heeft digitaal plaats gevonden.

Vrouwen van Nu Keldonk.

Een coördinator heeft vanuit haar taakomschrijving de verantwoording om externe organisaties kennis te laten maken met de palliatieve terminale (vrijwilligers)zorg. Bij de Vrouwen van Nu Keldonk stond in maart een lezing over VPTZ tijdens een ledenbijeenkomst gepland. Deze is geannuleerd.

Vat-oe-fiets Veghel.

Na aanmelding is VPTZ Uden-Veghel geselecteerd als donatiedoel gedurende de komende twee kalenderjaren in ruil voor ondersteuning aan de organisatie van de fietstocht. Vrijwilligers, bestuur en coördinatoren zouden hiervoor een koffie- en stempelpunt tijdens de fietstocht bemannen. De PR-vrijwilliger heeft veel tijd en energie aan de organisatie van deze activiteit besteedt. De actie Vat-oe-fiets is helaas voor 2020 en 2021 geannuleerd.

6. Toekomst.

Op korte termijn is het voor VPTZ Uden-Veghel van belang om het aantal beschikbare vrijwilligers terug te brengen naar het niveau van voor de pandemie. Een groot deel van 2021 zal nog beïnvloed worden door de gevolgen van Covid-19. Pas na afronding van het gestarte vaccinatieprogramma zal corona in betekenis afnemen.

Daarnaast zal de focus liggen op PR, werving en training van een nieuwe vrijwilligers. Binnen Ons Welzijn en de gemeente Meierijstad heeft VPTZ Uden-Veghel het signaal afgegeven dat inwoners van deze regio na corona bewust dienen te worden gemaakt dat er veel behoefte is aan nieuwe vrijwilligers op alle niveaus. Deze mogen uit de bekende doelgroepen opstaan maar VPTZ Uden-Veghel wil zich tevens oriënteren op nieuwe doelgroepen.

Tegelijkertijd wil VPTZ Uden-Veghel zich zoveel als mogelijk conformeren aan de kwaliteitseisen volgens het kwaliteitskompas van de landelijke VPTZ. VPTZ Uden-Veghel zal hiervoor een actieve en repeterende houding van 'Bedenken – Doen – (Ver)tellen en Leren' aannemen (zie afbeelding pagina 17; uit de buitenste cirkel van het kwaliteitskompas). Niet van plan om zich hierbij uit het veld te laten slaan door: '*Onvoorziene externe omstandigheden*'. Hiermee is de cirkel rond en eindigt dit jaarverslag met de titel.

Bedankt voor uw aandacht.

Kwaliteitskompas VPTZ

